

PREZES
REGIONALNEJ IZBY OBRACHUNKOWEJ
W KATOWICACH

Katowice, 11 kwietnia 2018 r.

Znak: WK-612/1/4/18

Pan
Waldemar Socha
Prezydent Miasta
Żory

Wystąpienie pokontrolne

Inspektorzy Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach przeprowadzili w dniach od dnia 22 stycznia 2018 r. do 2 lutego 2018 r. kontrolę doraźną w Urzędzie Miasta Żory w zakresie finansowania oświaty przez Miasto Żory za okres od 1 stycznia 2015 r. do 2 lutego 2018 r.

Ustalenia kontroli zostały zawarte w protokole kontroli, podpisanym w dniu 15 lutego 2018 r. przez Prezydenta Miasta Żory oraz Skarbnika Miasta Żory, którego jeden egzemplarz pozostawiono w jednostce kontrolowanej.

Poniżej przedstawiam poszczególne nieprawidłowości, wskazując wnioski zmierzające do ich usunięcia i usprawnienia badanej działalności oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowe wykonywanie czynności służbowych, stosownie do art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561).

W zakresie naliczania i udzielania dotacji w latach 2015 - 2017 dla Liceów Ogólnokształcących dla Dorosłych (zaocznych) działających na terenie Miasta Żory prowadzonych przez podmioty inne niż jednostka samorządu terytorialnego:

- *W latach 2015 - 2017 nieprawidłowo ustalono kwotę dotacji dla niepublicznych liceów ogólnokształcących dla dorosłych (kształcących w trybie zaocznym) działających na terenie Miasta Żory, prowadzonych przez podmioty inne niż jednostka samorządu terytorialnego. Powyższe polegało na braku ujęcia w podstawie obliczania dotacji wszystkich wydatków bieżących dotyczących Liceum Ogólnokształcącego dla Dorosłych (zaocznego) wchodzącego w skład prowadzonego przez Miasto Żory Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego. Przy ustaleniu ww. podstawy obliczenia dotacji nie uwzględniono wydatków bieżących ponoszonych przez to Centrum na rzecz wszystkich typów szkół przez nie prowadzonych.*

Ustalając w latach 2015 - 2016 podstawę obliczenia dotacji (stawkę dotacji na 1 ucznia na miesiąc) oraz w 2017 r. podstawową kwotę dotacji (na miesiąc na 1 ucznia), dla niepublicznego liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, kształcącego w trybie zaocznym, uwzględniono wydatki bieżące ujęte w planach finansowych Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Żorach (przyjętych na podstawie uchwał budżetowych Rady Miasta Żory) w rozdziale 80120 – Licea ogólnokształcące, nie uwzględniono natomiast (nie wyodrębniono z tych planów dla celów wyliczenia stawki) proporcjonalnych części innych wydatków bieżących, tzw. „wspólnych”, przypadających na Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych (zaoczne) działające w ramach Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Żorach, a ujętych w innych rozdziałach niż 80120.

W ww. wyliczeniach nie uwzględniono: wydatków przeznaczonych na doksztalcanie i doskonalenie nauczycieli (rozdział 80146), wydatków dla pracowników administracji i obsługi z tytułu wynagrodzeń, nagród dyrektora i nagród jubileuszowych (paragraf 4010), składek od wynagrodzeń pracowników administracji i obsługi (paragrafy 4110 i 4120), abonamentu RTV, ochrony mienia i dozoru (paragraf 4300), zakupu usług remontowych (paragraf 4270), badań pracowników, w tym administracji i obsługi (paragraf 4280), ubezpieczenia mienia (paragraf 4430), odpisu na ZFŚS dla nauczycieli emerytów i pracowników administracji i obsługi (paragraf 4440), a także nie ujętych w latach 2016 - 2017 w rozdziale 80120 wydatków osobowych niezaliczonych do wynagrodzeń (paragraf 3020 - świadczenia i ekwiwalenty BHP dla nauczycieli i pracowników administracji i obsługi).

Całość wskazanych wyżej wydatków bieżących zaplanowano w ww. paragrafach w większości w rozdziale 80130, jako przeważającej działalności Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Żorach, jak wyjaśniono w celu ułatwienia procesu decyzyjnego dyrektora szkoły oraz ze względu na możliwość szybszego podejmowania decyzji przy zaciąganiu zobowiązań.

Powyższe naruszyło art. 90 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 z późn. zm., Dz. U. z 2015 r., poz. 2156 z późn. zm., Dz. U. z 2017 r., poz. 2198 z późn. zm.). Zgodnie z przytoczonym przepisem, w brzmieniu obowiązującym w latach 2015 - 2016, dotacje dla szkół niepublicznych o uprawnieniach szkół publicznych (w których nie jest realizowany obowiązek szkolny ani obowiązek nauki) przysługują na każdego ucznia uczestniczącego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu, w wysokości nie niższej niż 50% ustalonych w budżecie odpowiednio danej gminy lub powiatu wydatków bieżących ponoszonych w szkołach publicznych tego samego typu i rodzaju w przeliczeniu na jednego ucznia, pod warunkiem że osoba prowadząca szkołę niepubliczną poda organowi właściwemu do udzielania dotacji planowaną liczbę uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielania dotacji.

W 2017 r. ww. przepis stanowił, iż szkoły niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych (w których nie jest realizowany obowiązek szkolny ani obowiązek nauki) otrzymują na każdego ucznia uczestniczącego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązanej do prowadzenia danego typu i rodzaju szkół w wysokości nie niższej niż 50% podstawowej kwoty dotacji dla szkół danego typu i rodzaju, pod warunkiem że osoba prowadząca szkołę niepubliczną poda organowi właściwemu do udzielenia dotacji informację o planowanej liczbie uczniów nie później niż do dnia 30 września roku poprzedzającego rok udzielenia dotacji.

Było to ponadto niezgodne: w 2015 r. - z postanowieniami § 4 ust. 2 pkt 2 uchwały Nr 454/XLIV/14 Rady Miasta Żory z dnia 27 lutego 2014 r., w 2016 r. - z postanowieniami § 4 ust. 2 pkt 7 uchwały Nr 181/XIV/15 Rady Miasta Żory z dnia 17 grudnia 2015 r. oraz w 2017 r. - z postanowieniami § 4 ust. 2 pkt 8 uchwały Nr 326/XXV/16 Rady Miasta Żory z dnia 22 grudnia 2016 r.

Stosownie do zapisów ww. uchwał obowiązujących w latach 2015 - 2016 – dla niepublicznych szkół o uprawnieniach szkół publicznych (w których nie jest realizowany obowiązek szkolny ani obowiązek nauki) - na każdego ucznia uczestniczącego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w poprzednim miesiącu, jako podstawę obliczania dotacji przyjmuje się wysokość dotacji przypadającą na 1 ucznia w wysokości 50% ustalonych w budżecie Miasta Żory wydatków bieżących ponoszonych w szkołach publicznych tego samego typu i rodzaju w przeliczeniu na jednego ucznia. W 2016 r., zgodnie z postanowieniami § 4 ust. 2 pkt 7 ww. uchwały, uczestnictwo ucznia w zajęciach musiało zostać potwierdzone jego własnoręcznym podpisem.

W 2017 r., zgodnie z przyjętymi przez Radę Miasta Żory regulacjami, dla niepublicznych szkół o uprawnieniach szkół publicznych niewymienionych (w których nie jest realizowany obowiązek szkolny ani obowiązek nauki) – na każdego ucznia uczestniczącego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w poprzednim miesiącu, który potwierdził uczestnictwo w zajęciach własnoręcznym podpisem, jako podstawę obliczania dotacji przyjmuje się wysokość dotacji przypadającą w wysokości równej 50% podstawowej kwoty dotacji dla szkół danego typu i rodzaju, przy czym przez podstawową kwotę dotacji należy rozumieć podstawową kwotę dotacji, o której mowa w art. 78b ust. 3 ustawy o systemie oświaty.

Zgodnie z wprowadzonym od 1 stycznia 2017 r. art. 78b ust. 3 ustawy o systemie oświaty, ilekroć jest mowa o podstawowej kwocie dotacji dla szkół danego typu i rodzaju, należy przez to rozumieć kwotę wydatków bieżących zaplanowanych na prowadzenie przez jednostkę samorządu terytorialnego szkół danego typu i rodzaju, skorygowanych o dane wskazane w tym przepisie (opłaty za wyżywienie, kwoty przewidziane w części oświatowej subwencji ogólnej na uczniów niepełnosprawnych, objętych wczesnym wspomaganie lub uczestniczących w zajęciach rewalidacyjno-wychowawczych, wydatki bieżące finansowane z budżetu Unii Europejskiej, dotacja na podręczniki, wydatki bieżące na finansowanie działalności internatów, pomoc socjalna dla uczniów).

Stosownie do art. 236 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U z 2013 r., poz. 885 z późn. zm., Dz. U z 2016 r., poz. 1870 z późn. zm., Dz. U z 2017 r., poz. 2077), przez wydatki bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego rozumie się wydatki budżetowe niebędące wydatkami majątkowymi. W myśl art. 236 ust. 3 pkt 1, pkt 2, pkt 3 i pkt 4 ww. ustawy, w planie wydatków bieżących wyodrębnia się w układzie działów i rozdziałów planowane kwoty wydatków bieżących, w szczególności na: wydatki jednostek budżetowych, w tym na: wynagrodzenia i składki od nich naliczane, wydatki związane z realizacją ich statutowych zadań; dotacje na zadania bieżące; świadczenia na rzecz osób fizycznych; wydatki na programy finansowane z udziałem środków, o których mowa w art. 5 ust. 1 pkt 2 i 3, w części związanej z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego. Do wydatków bieżących zalicza się wydatki klasyfikowane w paragrafach od 401 do 418, 420 do 430, 432 do 470, 472, 474 do 478, 481, 482, 490, 493 do 498, oraz paragrafy 302 do 305, 307, 311, 321 i 323 do 326, zgodnie z załącznikiem Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U z 2014 r., poz. 1053 z późn. zm.).

Podstawę obliczenia dotacji, czyli stawkę dotacji na 1 ucznia na miesiąc, dla niepublicznego liceum ogólnokształcącego dla dorosłych działającego na terenie Miasta Żory, kształcącego w trybie zaocznym ustalono:

- w 2015 r. – w wysokości 31,21 zł – Zarządzenie OR.0050.394.2015 Prezydenta Miasta Żory z dnia 24 marca 2015 r. (stawka po aktualizacji – 37,85 zł),
- w 2016 r. – w wysokości 47,37 zł – Zarządzenie OR.0050.125.2016 Prezydenta Miasta Żory z dnia 29 stycznia 2016 r. (stawka po aktualizacji – 47,45 zł),
- w 2017 r. – w wysokości 28,99 zł, czyli 50% podstawowej kwoty dotacji (57,98 zł), której wysokość ogłoszono w dniu 31 stycznia 2017 r. w Biuletynie Informacji Publicznej Miasta Żory (stawka dotacji po aktualizacji – 36,01 zł).

Dotacje wyliczone w oparciu o zaniżone stawki przekazano w latach 2015-2017:

- Prywatnemu Liceum Ogólnokształcącemu dla Dorosłych, ul. Boryńska 38c Żory,
- Prywatnemu Liceum Ogólnokształcącemu dla Dorosłych, ul. Boryńska 4 Żory,
- Liceum Ogólnokształcącemu dla Dorosłych „Copernicus”, ul. Klimka Żory,
- Niepublicznemu Liceum Ogólnokształcącemu dla Dorosłych „PROGRESS”, ul. Ks. Władysława Żory (placówka wykreślona z rejestru 5 grudnia 2016 r.).

Ponadto, w latach 2015 - 2017 informacje o wydatkach bieżących ponoszonych w Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych kształcącym w trybie zaocznym wchodzącym w skład Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Żorach były przekazywane przez Urząd Miasta Żory innym jednostkom samorządu terytorialnego na ich prośbę i stanowiły one podstawę do ustalenia przez te jednostki wysokości dotacji dla szkół niepublicznych tego samego typu i rodzaju.

Od 1 stycznia 2018 r. sposób ustalenia dotacji na ucznia liceum ogólnokształcącego dla dorosłych, został uregulowany w art. 26 ust. 2 ustawy z dnia 27 października 2017 r. o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2203). Zgodnie z nowymi regulacjami niepubliczne szkoły, w których nie jest realizowany obowiązek szkolny lub obowiązek nauki (m.in. liceum ogólnokształcące dla dorosłych), otrzymują na każdego ucznia uczestniczącego w co najmniej 50% obowiązkowych zajęć edukacyjnych w danym miesiącu dotację z budżetu jednostki samorządu terytorialnego będącej dla tych szkół organem rejestrującym, w wysokości równej kwocie przewidzianej na takiego ucznia w części oświatowej subwencji ogólnej dla jednostki samorządu terytorialnego.

Wykonywanie zadań związanych z udzielaniem dotacji, w tym w zakresie przygotowywania wyliczeń wysokości stawek dotacji dla szkół i placówek niepublicznych należało do pracowników Wydziału Edukacji. Nadzór nad dotowaniem szkół i placówek niepublicznych sprawowała Naczelnik Wydziału Edukacji.

Wniosek nr 1

Ponownie wyliczyć podstawę obliczenia dotacji w latach 2015 - 2016 i podstawową kwotę dotacji w 2017 r. dla niepublicznych liceów ogólnokształcących dla dorosłych (zaocznych), prowadzonych przez podmioty inne niż jednostka samorządu terytorialnego, uwzględniając wszystkie wydatki bieżące ponoszone przez Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych (zaoczne) funkcjonujące w ramach Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Żorach, a następnie dokonać stosownych rozliczeń dotacji udzielonych tym placówkom działającym na terenie Miasta Żory, stosownie do art. 90 ust. 3 i art. 78b ust. 3 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U.

z 2017 r., poz. 2198 z późn. zm.), mając na uwadze art. 236 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r., poz. 2077) w związku z załącznikiem Nr 4 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U z 2014 r., poz. 1053 z późn. zm.).

Wniosek nr 2

Przekazać informacje zawierające prawidłowo ustalone dane dotyczące wysokości wydatków bieżących zaplanowanych w latach 2015-2016 na 1 ucznia w Liceum Ogólnokształcącym dla Dorosłych kształcącym w trybie zaocznym działającym w ramach Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Żorach, a w 2017 r. dotyczące podstawowej kwoty dotacji dla szkoły tego typu i rodzaju, jednostkom samorządu terytorialnego, które zwróciły się w latach 2015 - 2017 do Urzędu Miasta Żory o takie informacje, mając na uwadze art. 90 ust. 3 (ostatnie zdanie w latach 2015-2016 oraz dwa ostatnie zdania w 2017 r.) ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2017 r., poz. 2198 z późn. zm.).

Stosownie do treści art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 561), sprawozdanie o sposobie realizacji wniosków pokontrolnych należy przedłożyć Regionalnej Izbie Obrachunkowej w Katowicach, **w terminie 30 dni** od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków pokontrolnych zawartych w niniejszym wystąpieniu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń **w zakresie wymienionym w art. 9 ust. 4 ustawy** z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych. Zastrzeżenia można wnosić do **Kolegium** tutejszej Izby, **w terminie 14 dni** od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

Prezes
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Katowicach
Daniel Kołodziej